

Fremsat den 12. december 2018 af forsvarsministeren (Claus Hjort Frederiksen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om forsvarets personel

(Opbygning af totalforsvarsstyrken samt etablering af mobiliseringskompagnier)

§ 1

I lov om forsvarets personel, jf. lovbekendtgørelse nr. 667 af 20. juni 2006, som ændret ved § 3 i lov nr. 1264 af 16. december 2009 og § 15 i lov nr. 395 af 2. maj 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 4, stk. 1, 2. pkt., ændres »12 måneder« til: »24 måneder«.

2. I § 7, 2. pkt., ændres »3 år« til: »5 år«, og »3-års-perioden« ændres til: »5-års-perioden«.

3. I § 7 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Pligten til at forrette tjeneste i totalforsvaret efter stk. 1 gælder ikke for hjemsendte værnepligtige og hjemsendte kvinder på værnepligtstilsvarende vilkår, som udpeges til at indgå i mobiliseringskompagnier og har pligt til at forrette tjeneste heri, jf. § 8.«

4. Efter § 7 indsættes:

»§ 8. Hjemsendte værnepligtige og hjemsendte kvinder på værnepligtstilsvarende vilkår, som udpeges til at indgå i mobiliseringskompagnier, har pligt til at forrette tjeneste heri, jf. § 9, stk. 1. Pligten ophører, når der er forløbet 5 år fra datoen for hjemsendelsen fra den første samlede tjeneste, medmindre den pågældende er aktiveret i et mobiliseringskompagni ved udløbet af 5-års-perioden. I sidstnævnte tilfælde ophører pligten ved udløbet af aktiveringsperioden. Forsvarsministeren kan fastsætte nærmere regler om pligten til at forrette tjeneste i mobiliseringskompagnier.«

5. I § 9, stk. 1, ændres »§ 7« til: »§§ 7 og 8«.

6. I § 9 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Militært personel, der tidligere har haft ansættelse på Forsvarsministeriets område i mindst 1 år, har under de forhold, der er nævnt i stk. 1, pligt til at forrette tjeneste ind-

til den pågældende når folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension. Tjenesten kan ikke overstige i alt 36 måneder. Pligten gælder dog ikke for tidligere ansatte, som på anden vis er forpligtet til at forrette tjeneste i forsvaret.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

7. I § 9, stk. 4, der bliver stk. 5, indsættes efter »Ansatte,«: »herunder tidligere ansatte, jf. stk. 4,«.

8. I § 9 indsættes som stk. 6:

»Stk. 6. Forsvarsministeren kan fastsætte regler om, at personer, der er omfattet af § 9, stk. 1-4, og som varetager eller skal varetage samfundsvigtige funktioner uden for forsvaret, fritages for pligten til at forrette tjeneste.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2019.

Stk. 2. Lovens § 1, nr. 1 og 2, finder anvendelse for værnepligtige og kvinder på værnepligtstilsvarende vilkår, der påbegynder tjenesten den 1. august 2018 eller derefter. De hidtil gældende regler vil dog fortsat finde anvendelse for værnepligtige og kvinder på værnepligtstilsvarende vilkår, der påbegynder tjenesten i perioden fra den 1. august 2018 til lovens ikrafttræden, hvis den enkelte værnepligtige eller kvinde på værnepligtstilsvarende vilkår anmoder herom.

Stk. 3. Lovens § 1, nr. 6, finder anvendelse for militært personel, der ansættes efter lovens ikrafttræden, og militært personel, der er ansat ved lovens ikrafttræden. Militært personel, der er ansat ved lovens ikrafttræden, vil dog efter anmodning kunne fritages for pligten til at forrette tjeneste efter endt ansættelse.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for

Færøerne og Grønland med de ændringer, som de henholdsvis færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning og baggrund
2. Lovforslagets hovedindhold
 - 2.1. Opbygning af totalforsvarsstyrken og etablering af mobiliseringskompagnier
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Forsvarsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2. Indkaldelse af tidligere militært ansatte i tilfælde af krig eller andre ekstraordinære forhold mv.
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Forsvarsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer mv.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning og baggrund

Danmark står over for et mere alvorligt trusselsbillede end i nogen anden periode efter murens fald, og derfor er der behov for at styrke Forsvarets evne til at bidrage til Danmarks sikkerhed. Forsvaret skal have en styrke, en tyngde og en robusthed, så vi sammen med NATO troværdigt afskrækker og afholder andre lande fra at angribe vores allierede – og ultimativt os selv.

I tilfælde af krig eller krise er det vigtigt, at alle tilgængelige ressourcer kan udnyttes til at forsvare Danmark og værne om landets sikkerhed. Derfor er der konkret behov for at styrke Forsvarets og Hjemmeværnets evne til at mobilisere. Personel, som tidligere har modtaget uddannelse i Forsvaret, er i den forbindelse en vigtig ressource. Både et robust forsvar og et robust beredskab er forudsætninger for et trygt samfund. Konsekvenserne af klimaforandringerne og den fortsat alvorlige terrortrussel mod Danmark betyder tilsvarende, at det er relevant at styrke det samlede beredskab.

Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre indgik den 28. januar 2018 en ny seksårig aftale på forsvarsområdet.

Det følger af denne forligsaftale, at Forsvarets evne til at mobilisere i tilfælde af krig og krise skal øges ved at opbygge mobiliseringskompagnier, der uddannes med henblik på indsættelse. Mobiliseringskompagnerne opbygges ved anvendelse af værnepligtige, der har gennemført en 8-måneders værnepligtsuddannelse. Disse værnepligtige gives efterfølgende en supplerende uddannelse, både i forbindelse med mobiliseringen og forud for en eventuel konkret indsættelse. De værnepligtige, som har gennemført den 8 måneder lange værnepligtsuddannelse, vil i op til 5 år efter hjemsendelse skulle kunne indkaldes til at forrette tjeneste i mobiliseringskompagnerne.

Danmark er ikke en frontlinjestat i det nuværende trusselsbillede. Men kollektivt forsvar betyder, at vi sammen med NATO skal kunne støtte f.eks. de baltiske lande. Danmark kan i den sammenhæng blive opmarchområde for forstærkninger fra vores NATO-allierede, og dem skal vi kunne modtage, beskytte og støtte, for at de kan opretholde deres kampkraft og bevæge sig ud af landet igen til deres egentlige opgave. Denne beskyttelse og støtte skal kunne ydes samtidig med, at en stor del af Hærens, Søværnets og Flyvevåbnets enheder er indsat uden for dansk territorium. Det forudsætter blandt andet en stærk og robust totalforsvarsstyrke, så vi både er i stand til at modtage NATO-enheder på dansk territorium og samtidig passe på Danmarks infrastruktur. Herudover betyder for eksempel klimaforandringer og den fortsat alvorlige terrortrussel, at det danske samfund i stigende grad kan stå over for krisesituationer. Dette medfører behov for, at værnepligtige efter hjemsendelse får udvidet deres eksisterende pligt til at stå til rådighed for totalforsvarsstyrken, der sammen med Hjemmeværnet – om nødvendigt – kan aktiveres i krise og krig.

Det følger således af forligsaftalen, at det nuværende totalforsvar skal styrkes ved, at perioden, hvor værnepligtige forpligtes til at stå til rådighed for totalforsvaret, øges fra 3 år til 5 år.

Derudover var der blandt parterne bag forligsaftalen enighed om, at der skal skabes mulighed for at genindkalde tidligere ansatte, hvis der måtte blive behov herfor.

Lovforslaget udmønter disse dele af forligsaftalen.

2. Lovforslagets hovedindhold

2.1. Opbygning af totalforsvarsstyrken og etablering af mobiliseringskompagnier

2.1.1. Gældende ret

Efter den gældende ordning i lov om forsvarets personel (personelloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 667 af 20. juni 2006, som ændret ved § 3 i lov nr. 1264 af 16. december 2009 og § 15 i lov nr. 395 af 2. maj 2016, er værnepligten i dag målrettet mod totalforsvaret. Totalforsvarsstyrken blev oprettet i 2006, og det var ved oprettelsen af totalforsvarsstyrken tanken, at styrken eller dele heraf kunne indsættes i forbindelse med løsning af totalforsvarsopgaver for det danske samfund. Det kan f.eks. være bevogtning, førstehjælp, brandbekæmpelse, katastrofeindsats, forsvar mod atomare, biologiske og kemiske kampstoffer, medvirken til opretholdelse af lov og orden mv., hvis Forsvarets stående styrker, det statslige redningsberedskab og Hjemmeværnet ikke er tilstrækkeligt. Totalforsvarsstyrken sikrer således, at samfundet råder over tilstrækkelig kapacitet til at imødegå trusler mod Danmark og større katastrofer.

Efter § 4, stk. 1, i personelloven er den maksimale tjenestetid for værnepligtige i alt 12 måneder. Det følger endvidere af § 7 i personelloven, at hjemsendte værnepligtige og hjemsendte kvinder på værnepligtslignende vilkår har pligt til at forrette tjeneste i totalforsvaret. Pligten ophører, når der er forløbet 3 år fra datoen for hjemsendelsen fra den første samlede tjeneste, medmindre den pågældende er aktiveret i totalforsvaret ved udløbet af 3-års-perioden. Hvis sidstnævnte er tilfældet, ophører pligten ved udløbet af aktiveringsperioden. Det følger endvidere af bestemmelsen, at forsvarsministeren kan fastsætte nærmere regler om pligten til at forrette tjeneste i totalforsvaret.

Hovedparten af de værnepligtige gennemfører på nuværende tidspunkt en værnepligtsuddannelse på 4 måneder, hvor de modtager en totalforsvarsuddannelse.

Herudover indkaldes en del af de værnepligtige til at varetage opgaver i relation til Forsvarets forpligtelser over for kongehuset, herunder til Den Kongelige Livgarde, Gardehusarregimentets Hesteskadron og Kongeskibet Dannebrog.

Forsvarsministeren har i medfør af personellovens § 4, stk. 1, og § 7 udstedt bekendtgørelse nr. 1370 af 9. december 2007 om tjenestetid for værnepligtige og kvinder på værnepligtslignende vilkår. Efter bekendtgørelsens § 2 indkaldes værnepligtige til første samlede tjeneste ved Den Kongelige Livgarde i 8 måneder, ved Gardehusarregimentets Hesteskadron i 12 måneder, ved Kongeskibet Dannebrog i 9 måneder og ved øvrig tjeneste i 4 måneder.

Det blev i bemærkningerne til forslag til lov om ændring af lov om forsvarets personel og lov om hjemmeværnet (Omlægning af værnepligten m.v.), jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 4966, forudsat, at de værnepligtige, der forretter den længerevarende værnepligt ved Den Kongelige Livgarde, ved Gardehusarregimentets Hesteskadron og ved Kongeskibet Dannebrog, ikke skulle overføres til totalforsvarsstyrken. Det følger således også af § 3, stk. 1, i

bekendtgørelsen, at værnepligtige og kvinder på værnepligtslignende vilkår, der har aftjent henholdsvis 8 måneders tjeneste ved Den Kongelige Livgarde, 12 måneders tjeneste ved Gardehusarregimentets Hesteskadron eller 9 måneders tjeneste ved Kongeskibet Dannebrog, ikke kan indkaldes til efterfølgende tjeneste.

De øvrige værnepligtige og øvrige kvinder på værnepligtslignende vilkår kan efter bekendtgørelsens § 3, stk. 2, indkaldes til i alt 3 måneders tjeneste i indtil 3 år efter hjemsendelse fra den første samlede tjeneste. De 3 måneder kan afvikles samlet eller over flere perioder.

De tilfælde, hvor værnepligtige og kvinder på værnepligtslignende vilkår kan indkaldes, fremgår af § 9, stk. 1, i personelloven. Forsvarsministeren kan herefter under krig eller andre ekstraordinære forhold og i katastrofetilfælde indkalde hjemsendte værnepligtige og hjemsendte kvinder på værnepligtslignende vilkår, jf. § 7 i personelloven.

Ved udtrykket »krig« efter § 9, stk. 1, forstås efter bemærkningerne til forslag til lov om ændring af lov om forsvarets personel og lov om hjemmeværnet (Omlægning af værnepligten m.v.), jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 4975, at danske styrker i eller uden for riget er i væbnet konflikt. Ved udtrykket »andre ekstraordinære forhold« forstås en truende situation, hvor statens handlefrihed og sikkerhed er under åbenbar militær trussel. Både »krig« og »andre ekstraordinære forhold« skal ifølge bemærkningerne, side 4966, endvidere fortolkes i lyset af den sikkerhedspolitiske udvikling. Ved udtrykket »katastrofetilfælde« forstås ifølge bemærkningerne, side 4975, større katastrofer og ulykker, herunder også følger af krigs- eller terrorhandlinger.

2.1.2. Forsvarsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det følger af forsvarsforliget 2018-2023, at der skal oprettes mobiliseringskompagnier. Det følger endvidere af forsvarsforliget, at mobiliseringskompagnierne skal opbygges ved anvendelse af værnepligtige, der har gennemført en 8-måneders værnepligtsuddannelse, og som i op til 5 år efter hjemsendelse skal kunne indkaldes til at forrette tjeneste i mobiliseringskompagnierne.

Det foreslås derfor, at der skabes mulighed for at uddanne en ny gruppe af værnepligtige, som udpeges til at indgå i mobiliseringskompagnier. Den nye gruppe af værnepligtige, som skal indgå i mobiliseringskompagnierne, skal modtage en længere værnepligtsuddannelse på 8 måneder, som målrettes behovet i mobiliseringskompagnierne. Disse værnepligtige forpligtes til at kunne forrette tjeneste i mobiliseringskompagnierne indenfor 5 år fra datoen for hjemsendelsen fra den første samlede tjeneste. Indenfor de nævnte rammer bør forsvarsministeren endvidere kunne fastsætte nærmere regler om pligten til at forrette tjeneste i mobiliseringskompagnierne.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4.

Det er ligeledes en del af forligsaftalen, at den grundlæggende værnepligtsperiode fastholdes. For at opbygge den

samlede totalforsvarsstyrke er der dog behov for, at de værnepligtige indenfor en periode på 5 år efter hjemsendelsen fra den første samlede tjeneste har pligt til at gøre tjeneste i totalforsvarsstyrken.

Som led i opbygningen af totalforsvarsstyrken ser Forsvarsministeriet behov for, at totalforsvarsforpligtelsen kan udvides til også at omfatte værnepligtige, der forretter den længerevarende værnepligt ved Den Kongelige Livgarde, ved Gardehusarregimentets Hesteskadron og ved Kongeskibet Dannebrog.

Forsvarsministeriet ser derimod ikke et behov for – uden for tilfælde af krig eller andre ekstraordinære forhold og i katastrofetilfælde – at genindkalde værnepligtige med henblik på mønstring, efteruddannelse eller vedligeholdelse af den modtagne værnepligtsuddannelse. De betingelser, hvorunder de hjemsendte værnepligtige og hjemsendte kvinder på værnepligtslignende vilkår i henhold til den gældende § 9, stk. 1, kan indkaldes til efterfølgende tjeneste, foreslås derfor videreført uændret.

Det foreslås på den baggrund, at perioden, hvor de hjemsendte værnepligtige og de hjemsendte kvinder på værnepligtslignende vilkår har pligt til at forrette tjeneste i totalforsvarsstyrken, udvides fra 3 år til 5 år fra datoen for hjemsendelsen fra den første samlede tjeneste. De værnepligtige, som indgår i totalforsvarsstyrken, vil sammen med Hjemmeværnet i tilfælde af krig eller andre ekstraordinære forhold og i katastrofetilfælde fortsat også kunne aktiveres med henblik på at få supplerende uddannelse forud for indsættelse til blandt andet bevogtnings- og sikringsopgaver.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2.

Det bemærkes desuden, at der sker en videreførelse af den eksisterende ordning, hvorefter forsvarsministeren inden for de i loven fastsatte rammer kan fastsætte nærmere regler om pligten til at forrette tjeneste, antallet af værnepligtige og tjenestetidens længde, herunder længden af den periode, hvor de værnepligtige forpligtes til at forrette efterfølgende tjeneste mv. Det forudsættes, at den efterfølgende tjeneste i totalforsvaret i medfør af forpligtelsen i § 7, stk. 1, højst kan udgøre 6 måneder, som fortsat kan afvikles samlet eller over flere perioder, afhængigt af det konkrete behov ved løsning af totalforsvarsopgaver i totalforsvarsstyrken. Det bemærkes, at der ikke vil gælde en tilsvarende begrænsning i den tidsmæssige udstrækning af den efterfølgende tjeneste i mobiliseringskompagnerne. Den første samlede tjeneste og den efterfølgende tjeneste for de værnepligtige og kvinder på værnepligtslignende vilkår kan dog ikke overstige den samlede maksimale tjenestetid efter personellovens § 4, stk. 1.

Ved en mobilisering af totalforsvarsstyrken og mobiliseringskompagnerne må det forventes, at der skal gennemføres en genopfriskning og i nogle tilfælde supplerende af tidligere uddannelse, samt at de værnepligtige, der skal indgå i mobiliseringsenhederne, vil have behov for at træne sammen med deres enhed, inden de kan indsættes. Dette vurderes ikke at være muligt inden for den gældende maksimale

tjenestetid, for så vidt angår de værnepligtige, som skal gennemføre længere værnepligtsuddannelser på 8 måneder eller derover. Det foreslås derfor, at den samlede maksimale tjenestetid for værnepligtige fastsættes til 24 måneder. Den samlede maksimale tjenestetid for værnepligtige vil omfatte både den første samlede tjeneste og den efterfølgende tjeneste, herunder eventuel supplerende uddannelse og træning.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1.

Det foreslås, at der indføres en særlig overgangsordning, således at ændringen af den maksimale tjenestetid og af perioden, hvor der er pligt til at forrette tjeneste i totalforsvaret, finder anvendelse for værnepligtige og kvinder på værnepligtslignende vilkår, der påbegynder tjenesten den 1. august 2018 eller derefter, men således at værnepligtige og kvinder på værnepligtslignende vilkår, der påbegynder tjenesten i perioden fra den 1. august 2018 til lovens ikrafttræden den 1. juli 2019, efter anmodning vil blive fritaget for de udvidede forpligtelser.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 2, stk. 2.

2.2. *Indkaldelse af tidligere militært ansatte i tilfælde af krig eller andre ekstraordinære forhold mv.*

2.2.1. *Gældende ret*

I dag har ansatte i det militære forsvar, der er meddelt tjenestefrihed, eller hvis kontrakt er midlertidigt ophævet, pligt til at forrette tjeneste under krig eller andre ekstraordinære forhold og i katastrofetilfælde, jf. § 9, stk. 3, i personelloven.

Det er derimod ikke muligt at indkalde tidligere ansatte til tjeneste.

Personer, der varetager andre samfundsvigtige funktioner, kan fritages for mødepligt ved Forsvaret i tilfælde af krig eller krise. Denne mulighed følger af bekendtgørelse nr. 934 af 6. december 1993 om fritagelse for mødepligt ved redningsberedskabet og forsvaret under krise eller krig (designering), der er udstedt i medfør af den tidligere gældende § 9, stk. 1. Efter den tidligere gældende § 9, stk. 1, kunne forsvarsministeren under krig eller andre ekstraordinære forhold foretage de nødvendige indkaldelser af personel. Den tidligere gældende § 9, stk. 1, blev ved lov nr. 489 af 7. juni 2006 om ændring af lov om forsvarets personel og lov om hjemmeværnet (Omlægning af værnepligten m.v.) affattet på ny. Det fremgår af den gældende § 9, stk. 1, at forsvarsministeren kan indkalde hjemsendte værnepligtige og hjemsendte kvinder på værnepligtslignende vilkår under krig eller andre ekstraordinære forhold og i katastrofetilfælde. Samtidig indførtes en bemyndigelse i § 7, hvorefter forsvarsministeren kan fastsætte nærmere regler om pligten til at forrette tjeneste i totalforsvaret.

Det bemærkes i øvrigt, at der er udstedt anordning nr. 63 af 6. marts 1952 om forholdsordre for det militære forsvar ved angreb på landet og under krig, som ændret ved anordning nr. 130 af 26. april 1961 om ændring i anordning om

forholdsordre for det militære forsvar ved angreb på landet og under krig. Anordningen indeholder bl.a. bestemmelser om, hvorledes mødepligtigt militært personel skal forholde sig ved angreb på landet og under krig.

2.2.2. Forsvarsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Den foreslåede 5-årige rådighedsforpligtelse for værnepligtige uddannet til totalforsvarsstyrken, jf. afsnit 2.1 ovenfor, vil betyde en væsentlig forøgelse af totalforsvarsstyrken. Dermed vil der imidlertid ved krise eller krig opstå et behov for yderligere militært personel til Forsvarets føringsstruktur.

Tidligere ansat militært personel, som har modtaget en uddannelse i Forsvaret, vil derfor kunne udgøre en vigtig ressource under krig eller andre ekstraordinære forhold og i katastrofetilfælde.

Forsvarsministeriet finder på den baggrund, at tidligere ansat militært personel bør kunne indkaldes til at forrette tjeneste i Forsvaret i tilfælde af krig eller andre ekstraordinære forhold og i katastrofetilfælde.

Det foreslås derfor, at tidligere militært personel, herunder afskediget eller pensioneret militært personel, som sammenlagt har været ansat på Forsvarsministeriets område i mindst 1 år, pålægges en pligt til under krig eller andre ekstraordinære forhold og i katastrofetilfælde at forrette tjeneste i op til i alt 36 måneder, som kan afvikles samlet eller over flere perioder, afhængigt af det konkrete behov. Pligten foreslås at udløbe, når den pågældende når den til enhver tid gældende folkepensionsalder efter § 1 a i lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1208 af 17. november 2017, som senest ændret ved § 2 i lov nr. 553 af 29. maj 2018.

Tidligere militært personel forudsættes alene indkaldt i de tilfælde, hvor det faste personel eller personel af reserven ikke vil udgøre en tilstrækkelig ressource til at løse Forsvarets opgaver under krig eller andre ekstraordinære forhold og i katastrofetilfælde.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 6.

Det foreslås, at der indføres en særlig overgangsordning, således at den nye forpligtelse for militært personel, der tidligere har haft ansættelse, finder anvendelse for militært personel, der ansættes efter lovens ikrafttræden, og militært personel, der er ansat ved lovens ikrafttræden.

Den nye forpligtelse vil dermed ikke omfatte militært personel, der har afsluttet deres ansættelse forud for lovens ikrafttræden. Det foreslås samtidig, at militært personel, der er ansat ved lovens ikrafttræden, efter anmodning vil blive fritaget for pligten til at forrette tjeneste efter endt ansættelse.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 2, stk. 3.

Behovet for at kunne fritage personer, som varetager samfundsvigtige funktioner, fra pligten til at forrette tjeneste, bliver øget ved tilvejebringelsen af en hjemmel til at indkal-

de tidligere militært ansatte, samt ved udvidelsen af den periode, hvor de værnepligtige og kvinder på værnepligtigende vilkår har pligt til at forrette tjeneste.

På den baggrund foreslås det, at forsvarsministeren får udtrykkelig hjemmel til at fastsætte regler om fritagelse fra pligten til at forrette tjeneste for personer, som varetager eller skal varetage samfundsvigtige funktioner uden for Forsvaret. Sådanne samfundsvigtige funktioner kan eksempelvis være drift af kritisk infrastruktur, arbejde på akutmodtagelser på hospitaler m.v.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 8.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Med lovforslaget skabes de lovgivningsmæssige rammer for implementeringen af dele af forsvarsforlig 2018-2023. Implementeringen er finansieret indenfor forsvarsforligets økonomiske ramme, og lovforslaget har således ikke yderligere økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Ved implementeringen af lovforslaget vil der skulle etableres mobiliseringskompagnier med værnepligtige, som modtager en værnepligtsuddannelse på 8 måneder, hvilket vil indebære implementeringskonsekvenser for Forsvaret. Der vil endvidere være implementeringskonsekvenser for Forsvaret i forbindelse med opbygningen af totalforsvarsstyrken.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget vil kunne have økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, hvis der i en fremtidig situation, hvor der er tale om krig, andre ekstraordinære forhold eller katastrofetilfælde, bliver behov for at indkalde medarbejdere fra erhvervslivet – i form af hjemsendte værnepligtige og tidligere militært personel – til tjeneste. Det er ikke muligt at vurdere det nærmere omfang af sådanne økonomiske konsekvenser.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den 11. september 2018 til den 9. oktober 2018 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Advokatrådet, Akademikerne (AC), Centralforeningen for Stampersonel (CS), Danmarks Veteraner, Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Advokater, Danske Regioner, Datatil-

synet, Den Danske Dommerforening, Domstolsstyrelsen, Hovedorganisationen af Officerer i Danmark (HOD), Hovedorganisationen for Personel af Reserven i Danmark (HPRD), Hærens Konstabel- og Korporalforening (HKKF),

Institut for Menneskerettigheder, InterForce, Justitia, KL, LO, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigsombudsmanden på Færøerne, samtlige byretspræsidenter, Vestre Landsret, Værnepligtsrådet og Østre Landsret.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	De økonomiske konsekvenser for Forsvaret er finansieret indenfor forsvarsforligets økonomiske ramme.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget vil indebære implementeringskonsekvenser for Forsvaret i forbindelse med etablering af mobiliseringskompagnier, samt ved styrkelsen af totalforsvarsstyrken.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Lovforslaget vil kunne have økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, hvis der i en fremtidig situation, hvor der er tale om krig, andre ekstraordinære forhold eller katastrofetilfælde, bliver behov for at indkalde medarbejdere fra erhvervslivet.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering / Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter § 4, stk. 1, i personelloven fastsætter forsvarsministeren antallet af værnepligtige, der årligt indkaldes til forsvaret, og fastsætter tjenestetidens længde. Denne kan dog ikke overstige i alt 12 måneder.

Det foreslås, at den maksimale tjenestetid for værnepligtige udvides fra i alt 12 måneder til i alt 24 måneder.

Den foreslåede ændring af den samlede tjenestetids maksimale længde skal ses i lyset af forslaget om at udpege værnepligtige og kvinder på værnepligtsglignende vilkår til at indgå i mobiliseringskompagnier, jf. lovforslagets § 1, nr. 4.

Det forventes, at denne nye gruppe af værnepligtige og kvinder på værnepligtsglignende vilkår vil blive indkaldt til en første samlet tjeneste på 8 måneder, hvor de vil modtage en særlig uddannelse med henblik på at kunne indgå i mobiliseringskompagnierne. Hvis de efterfølgende i forbindelse med krig eller andre ekstraordinære forhold og i katastrofetilfælde vil skulle kunne udnyttes meningsfuldt ved mobilisering, er det nødvendigt, at de får genopfrisket den tidligere modtagne uddannelse, gives en yderligere uddannelse, som bygger ovenpå den allerede modtagne uddannelse, samt at de får mulighed for at træne sammen med deres enhed, inden de indsættes. Dette vurderes ikke at være muligt indenfor den gældende maksimale tjenestetids længde på i alt 12 måneder.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det følger af personellovens § 7, at hjemsendte værnepligtige og hjemsendte kvinder på værnepligtslignende vilkår har pligt til at forrette tjeneste i totalforsvaret. Pligten ophører, når der er forløbet 3 år fra hjemsendelsen, medmindre den pågældende er aktiveret ved udløbet af den 3-årige periode. I sidstnævnte tilfælde ophører pligten ved udløbet af aktiveringsperioden. Det følger endvidere af bestemmelsen, at forsvarsministeren kan fastsætte nærmere regler om pligten til at forrette tjeneste i totalforsvaret.

Det har tidligere været forudsat, at pligten til at indgå i totalforsvaret ikke omfatter værnepligtige og kvinder på værnepligtslignende vilkår, der forretter den længerevarende værnepligt ved Den Kongelige Livgarde, ved Gardehusarregimentets Hesteskadron og ved Kongeskibet Dannebrog, se hertil bemærkningerne til forslag til lov om ændring af lov om forsvarets personel og lov om hjemmевærnet (Omlægning af værnepligten m.v.), jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 4966.

Efter bemyndigelsen i § 7, 4. pkt., er der udstedt bekendtgørelse nr. 1370 af 9. december 2007 om tjenestetid for værnepligtige og kvinder på værnepligtslignende vilkår. Efter bekendtgørelsens § 3, stk. 1, kan værnepligtige, der har af tjent henholdsvis 8 måneders tjeneste ved Den Kongelige Livgarde, 12 måneders tjeneste ved Gardehusarregimentets Hesteskadron eller 9 måneders tjeneste ved Kongeskibet Dannebrog, ikke indkaldes til efterfølgende tjeneste.

Som et led i opbygningen af totalforsvarsstyrken foreslås pligten for de hjemsendte værnepligtige og hjemsendte kvinder på værnepligtslignende vilkår til at stå til rådighed herfor forlænget til 5 år fra hjemsendelsen, medmindre den pågældende er aktiveret ved udløbet af den 5-årige periode.

Det forudsættes, at forsvarsministeren i en bekendtgørelse fastsætter, at den efterfølgende tjeneste i totalforsvaret højst må udgøre 6 måneder, som fortsat kan afvikles samlet eller over flere perioder, afhængigt af det konkrete behov ved løsning af totalforsvarsopgaver, dog således, at hvis aktiveringsperioden for den enkelte afbrydes efter udløbet af 5 års-perioden, bortfalder forpligtelsen til at forrette den resterende efterfølgende tjeneste.

Med henblik på opbygningen af totalforsvarsstyrken er det desuden fremadrettet relevant også at kunne forpligte de værnepligtige og kvinder på værnepligtslignende vilkår, der forretter tjeneste ved Den Kongelige Livgarde, ved Gardehusarregimentets Hesteskadron og ved Kongeskibet Dannebrog, til at forrette tjeneste i totalforsvaret. Det bemærkes, at forsvarsministeren vil kunne fastsætte en sådan forpligtelse i de administrative regler udstedt i medfør af personellovens § 7, 4. pkt., samt fortsat vil kunne fastsætte regler om fritagelse for forpligtelsen til at forrette tjeneste i totalforsvaret, herunder om prioritering i tilfælde, hvor værnepligtige ligeledes har andre forpligtelser overfor Forsvaret.

Til nr. 3

Det følger af personellovens § 7, at hjemsendte værnepligtige og hjemsendte kvinder på værnepligtslignende vilkår har pligt til at forrette tjeneste i totalforsvaret. Pligten til at forrette tjeneste i totalforsvaret omfatter efter bestemmelsens ordlyd således som udgangspunkt alle hjemsendte værnepligtige og hjemsendte kvinder på værnepligtslignende vilkår.

Det foreslås, at der i bestemmelsen indsættes et nyt stk. 2, som fastslår, at pligten til at forrette tjeneste i totalforsvaret efter § 7 ikke gælder for de hjemsendte værnepligtige og hjemsendte kvinder på værnepligtslignende vilkår, som udpeges til at indgå i mobiliseringskompagnier, og som har pligt til at forrette tjeneste heri. Derved sikres det, at de værnepligtige og kvinder på værnepligtslignende vilkår, som vil have pligt til at forrette tjeneste i mobiliseringskompagnierne, ikke også vil have pligt til at forrette tjeneste i totalforsvarsstyrken.

Til nr. 4

Det foreslås, at der i personelloven indsættes en ny § 8, hvorefter de hjemsendte værnepligtige og hjemsendte kvinder på værnepligtslignende vilkår, som udpeges til at indgå i mobiliseringskompagnier, vil have pligt til at forrette tjeneste heri. Pligten ophører, når der er forløbet 5 år fra datoen for hjemsendelsen fra den første samlede tjeneste, medmindre den pågældende er aktiveret i mobiliseringskompagniet ved udløbet af 5-års-perioden. De værnepligtige eller kvinder på værnepligtslignende vilkår anses for aktiveret fra den dato, de pågældende skal møde for at forrette efterfølgende tjeneste. Den efterfølgende tjeneste i mobiliseringskompagnier kan afvikles samlet eller over flere perioder, afhængigt af det konkrete behov, dog således, at hvis aktiveringsperioden afbrydes efter udløbet af 5 års-perioden, bortfalder forpligtelsen til at forrette den resterende efterfølgende tjeneste.

Det foreslås endvidere, at forsvarsministerens mulighed for at indkalde de hjemsendte værnepligtige og hjemsendte kvinder på værnepligtslignende vilkår, som er udpeget til at indgå i mobiliseringskompagnierne, sker efter samme regler som gælder for indkaldelse til totalforsvarsstyrken, jf. personellovens § 9, stk. 1, nr. 1 og 2. Indkaldelse vil dermed kunne ske under krig og andre ekstraordinære forhold og i katastrofetilfælde.

Ved udtrykket »krig« forstås, at danske styrker i eller uden for riget er i væbnet konflikt. Ved udtrykket »andre ekstraordinære forhold« forstås en truende situation, hvor statens handlefrihed og sikkerhed er under åbenbar militær trussel. Både »krig« og »andre ekstraordinære forhold« skal fortolkes i lyset af den sikkerhedspolitiske udvikling. Ved udtrykket »katastrofetilfælde« forstås større katastrofer og ulykker, herunder også følger af krigs- eller terrorhandlinger. Se hertil bemærkningerne i forslag til lov om ændring af lov om forsvarets personel og lov om hjemmевærnet (Omlægning af værnepligten m.v.), jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 4966 og 4975. Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås desuden, at forsvarsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om pligten til at forrette tjeneste i mobiliseringskompagnerne. Det forudsættes herefter, at forsvarsministeren indenfor rammerne af personelloven bl.a. vil fastsætte regler om proceduren for indkaldelse til denne tjeneste, fritagelse for forpligtelsen til at forrette tjeneste i totalforsvaret, herunder om prioritering i tilfælde, hvor værnepligtige ligeledes har andre forpligtelser overfor Forsvaret og omfanget af forpligtelsen, herunder om længden af den efterfølgende tjeneste mv.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Det følger af personellovens § 9, stk. 1, at forsvarsministeren under krig eller andre ekstraordinære forhold og i katastrofetilfælde kan indkalde hjemsendte værnepligtige og hjemsendte kvinder på værnepligtslignende vilkår, som er omfattet af forpligtelsen i personellovens § 7, til at forrette tjeneste i totalforsvaret.

Som en konsekvens af den foreslåede § 8, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, som indfører en forpligtelse for visse værnepligtige og kvinder på værnepligtslignende vilkår til at forrette tjeneste i mobiliseringskompagner, foreslås det, at henvisningen i personellovens § 9, stk. 1, ændres, således at der henvises til både § 7 og § 8.

Til nr. 6

Efter personellovens § 9, stk. 3, har ansatte i det militære forsvar, der er meddelt tjenestefrihed, eller hvis kontrakt er midlertidigt ophævet, pligt til at forrette tjeneste under krig eller andre ekstraordinære forhold og i katastrofetilfælde. Det er derimod ikke muligt at indkalde tidligere ansatte til tjeneste.

Det foreslås derfor, at der i personellovens § 9 indsættes et nyt stk. 4, hvorefter tidligere militært personel, der har haft ansættelse på Forsvarsministeriets område i mindst 1 år, under krig eller andre ekstraordinære forhold og i katastrofetilfælde har pligt til at forrette tjeneste indtil den pågældende når den til enhver tid gældende folkepensionsalder efter § 1 a i lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 1208 af 17. november 2017, som senest ændret ved § 2 i lov nr. 553 af 29. maj 2018. Denne efterfølgende tjeneste kan ikke overstige i alt 36 måneder, som kan afvikles samlet eller over flere perioder, afhængigt af det konkrete behov. Pligten vil dog ikke gælde for tidligere ansatte, som på anden vis er forpligtet til at forrette tjeneste i Forsvaret.

Ved ansættelse i Forsvaret forstås alene militær ansættelse. En civil ansættelse vil dermed ikke indgå i opgørelsen af, om en tidligere ansat har været ansat i den krævede periode på 1 år. Ved opgørelsen indgår militær ansættelse i alle myndigheder under Forsvarsministeriet, og hvis der har været tale om flere ansættelsesperioder, vil varigheden af disse perioder skulle lægges sammen. Værnepligt og tjeneste i reserven anses ikke for ansættelse i bestemmelsens forstand.

Ved udtrykket »krig« forstås, at danske styrker i eller uden for riget er i væbnet konflikt. Ved udtrykket »andre ekstraordinære forhold« forstås en truende situation, hvor statens handlefrihed og sikkerhed er under åbenbar militær trussel. Både »krig« og »andre ekstraordinære forhold« skal fortolkes i lyset af den sikkerhedspolitiske udvikling. Ved udtrykket »katastrofetilfælde« forstås større katastrofer og ulykker, herunder også følger af krigs- eller terrorhandlinger. Se hertil bemærkningerne i forslag til lov om ændring af lov om forsvarets personel og lov om hjemmevernet (Omlægning af værnepligten m.v.), jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 4966 og 4975. Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

I det omfang situationens alvor og presserende karakter tillader det, vil der blive foretaget en vurdering og prioritering af, hvilke personer der indkaldes efter bestemmelsen. Der vil i den forbindelse særligt blive lagt vægt på helbredsmæssig tilstand, alder, hvor lang tid der er forløbet, siden den pågældende har forrettet tjeneste, samt relevansen af pågældendes kompetencer i den givne situation.

Efter den foreslåede bestemmelse vil tidligere ansatte, som på anden vis er forpligtet til at forrette tjeneste i Forsvaret i de nævnte situationer, ikke være omfattet af bestemmelsen. Dette vil f.eks. gælde reservepersonel samt tidligere ansatte, som er frivillige i Hjemmevernet, og derved på anden vis er pålagt en pligt til at forrette tjeneste.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Efter personellovens § 9, stk. 4, ydes ansatte, der forretter tjeneste under forhold nævnt i § 9, stk. 1, nr. 1, løn m.v. efter regler, der fastsættes af forsvarsministeren.

Bestemmelsen er alene forudsat anvendt i situationer, hvor de nationaløkonomiske forhold på grund af krig eller andre ekstraordinære forhold gør det påkrævet, at de ansatte ikke ydes løn m.v. i henhold til de aftalte overenskomster m.v. Se herved forslag til lov om ændring af lov om forsvarets personel og lov om hjemmevernet (Omlægning af værnepligten m.v.), jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 4976.

Som konsekvens af den foreslåede § 9, stk. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 6, hvorefter militært personel efter afsluttet ansættelse i Forsvaret pålægges en pligt til at forrette tjeneste, foreslås den gældende § 9, stk. 4, der vil blive stk. 5, udvidet til også at omfatte tidligere ansatte. Dermed vil tidligere militært personel, som indkaldes efter det nye stk. 4, være omfattet af bestemmelsen.

Til nr. 8

Personer, der varetager andre samfundsvigtige funktioner, kan fritages for mødepligt ved Forsvaret i tilfælde af krig eller krise efter bekendtgørelse nr. 934 af 6. december 1993 om fritagelse for mødepligt ved redningsberedskabet og forsvar under krise eller krig (designering), der er udstedt i medfør af den tidligere gældende § 9, stk. 1, i personelloven.

Med lovforslagets § 1, nr. 6, foreslås tilvejebragt en hjemmel til at indkalde tidligere militært ansatte, og med lovforslagets § 1, nr. 1, foreslås gennemført en forøgelse af den periode, hvor de værnepligtige og kvinder på værnepligtslignende vilkår har pligt til at forrette tjeneste.

Efter den foreslåede § 9, stk. 6, forventes forsvarsministeren at fastsætte regler om, at personer, der er omfattet af § 9, stk. 1-4, og som varetager eller skal varetage samfundsvigtige funktioner uden for Forsvaret, fritages for pligten til at forrette tjeneste. Sådanne samfundsvigtige funktioner kan eksempelvis være drift af kritisk infrastruktur, akutmodtagelser på hospitaler, ansættelse i politi, i brandvæsen, i ambulancetjeneste m.v.

Der kan efter den foreslåede bestemmelse både fastsættes regler om fritagelse af personer, som allerede varetager samfundsvigtige funktioner, og personer, som i tilfælde af krig eller andre ekstraordinære forhold og i katastrofetilfælde vil skulle varetage sådanne funktioner. Der vil endvidere efter den foreslåede bestemmelse kunne fastsættes regler om administration af ordningen m.v.

Til § 2

Det foreslås med *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. juli 2019.

Efter det foreslåede *stk. 2* finder lovens § 1, nr. 1 (om ændring af den maksimale tjenestetid for værnepligtige fra 12 til 24 måneder) og nr. 2 (om ændring af perioden, hvor der er pligt til at forrette tjeneste i totalforsvaret, fra tre år til fem år), anvendelse for værnepligtige og kvinder på værnepligtslignende vilkår, der påbegynder tjenesten den 1. august 2018 eller derefter. Dermed vil de nye regler have virkning for de værnepligtige og kvinder på værnepligtslignende vilkår, der starter tjenesten den 1. august 2018 eller senere, uanset hvornår de måtte have været til session eller have indgået kontrakt om aftjening af værnepligt.

De hidtil gældende regler vil dog fortsat finde anvendelse for værnepligtige og kvinder på værnepligtslignende vilkår, der påbegynder tjenesten i perioden fra den 1. august 2018 til lovens ikrafttræden, hvis den enkelte værnepligtige eller kvinde på værnepligtslignende vilkår anmoder herom. Denne ordning indebærer, at værnepligtige og kvinder på værnepligtslignende vilkår, der er påbegyndt tjenesten i den omfattede periode, og som ikke ønsker at være omfattet af de nye regler, kan vælge, at de fortsat maksimalt kan have en tjenestetid på 12 måneder og en pligt til at forrette tjeneste i

totalforsvaret indenfor tre år. Ordningen indebærer endvidere, at de værnepligtige og kvinder på værnepligtslignende vilkår, der er påbegyndt tjenesten i den omfattede periode, og som forretter tjeneste ved Den Kongelige Livgarde, ved Gardehusarregimentets Hesteskadron og ved Kongeskibet Dannebrog, og som ikke ønsker at være omfattet af de nye regler, kan vælge ikke at være omfattet af pligten til at forrette tjeneste i totalforsvaret. Værnepligtige og kvinder på værnepligtslignende vilkår, der påbegynder tjenesten i den omfattede periode, vil ved afslutningen af deres første tjeneste få mulighed for at tilkendegive, at de ikke ønsker at være omfattet af de nye regler, ligesom der til enhver tid – også efter afslutningen af den første tjeneste – vil kunne gives meddelelse herom til Forsvarsministeriets Personalestyrelse.

Det foreslåede *stk. 3* vil indebære, at lovens § 1, nr. 6 (om ny forpligtelse for militært personel, der tidligere har haft ansættelse, til at forrette tjeneste), finder anvendelse for militært personel, der ansættes efter lovens ikrafttræden, og militært personel, der er ansat ved lovens ikrafttræden. Den nye forpligtelse omfatter således ikke militært personel, der har afsluttet deres ansættelse forud for lovens ikrafttræden.

Militært personel, der er ansat ved lovens ikrafttræden, vil dog efter anmodning kunne fritages for pligten til at forrette tjeneste efter endt ansættelse. Dette vil kunne ske ved henvendelse til Forsvarsministeriets Personalestyrelse.

Der er foreslås ikke en ordning om frigørelse fra pligten af samvittighedsmæssige årsager for militært personel, der tidligere har haft ansættelse på Forsvarsministeriets område, idet pligten alene vil påhvile personer, der frivilligt har ladet sig ansætte og derefter endvidere har haft ansættelse i Forsvaret i mindst et år.

Til § 3

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed.

Personelloven er, på nær ændringerne foretaget ved § 3 i lov nr. 1264 af 16. december 2009 og § 15 i lov nr. 395 af 2. maj 2016, direkte gældende for Færøerne og Grønland.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at loven ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de henholdsvis færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende lov

Lovforslaget

§ 1

§ 4. Forsvarsministeren fastsætter antallet af værnepligtige, der årligt indkaldes til forsvaret, og fastsætter tjenestetidens længde. Denne kan ikke overstige i alt 12 måneder.

Stk. 2-5. ---

§ 7. Hjemsendte værnepligtige og hjemsendte kvinder på værnepligtssignende vilkår har pligt til at forrette tjeneste i totalforsvaret, jf. § 9, stk. 1. Pligten ophører, når der er forløbet 3 år fra datoen for hjemsendelsen fra den første samlede tjeneste, medmindre den pågældende er aktiveret i totalforsvaret ved udløbet af 3-års-perioden. I sidstnævnte tilfælde ophører pligten ved udløbet af aktiveringsperioden. Forsvarsministeren kan fastsætte nærmere regler om pligten til at forrette tjeneste i totalforsvaret.

I lov om forsvarets personel, jf. lovbekendtgørelse nr. 667 af 20. juni 2006, som ændret ved § 3 i lov nr. 1264 af 16. december 2009 og § 15 i lov nr. 395 af 2. maj 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 4, *stk. 1, 2. pkt.*, ændres »12 måneder« til: »24 måneder«.

2. I § 7, *2. pkt.*, ændres »3 år« til: »5 år«, og »3-års-perioden« ændres til: »5-års-perioden«.

3. I § 7 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Pligten til at forrette tjeneste i totalforsvaret efter *stk. 1* gælder ikke for hjemsendte værnepligtige og hjemsendte kvinder på værnepligtssignende vilkår, som udpeges til at indgå i mobiliseringskompagnier og har pligt til at forrette tjeneste heri, jf. § 8.«

4. Efter § 7 indsættes:

»§ 8. Hjemsendte værnepligtige og hjemsendte kvinder på værnepligtssignende vilkår, som udpeges til at indgå i mobiliseringskompagnier, har pligt til at forrette tjeneste heri, jf. § 9, *stk. 1*. Pligten ophører, når der er forløbet 5 år fra datoen for hjemsendelsen fra den første samlede tjeneste, medmindre den pågældende er aktiveret i et mobiliseringskompagni ved udløbet af 5-års-perio-

den. I sidstnævnte tilfælde ophører pligten ved udløbet af aktiveringsperioden. Forsvarsministeren kan fastsætte nærmere regler om pligten til at forrette tjeneste i mobiliseringskompagnier.«

§ 9. Forsvarsministeren kan indkalde hjemsendte værnepligtige og hjemsendte kvinder på værnepligt-slignende vilkår, jf. § 7,

- 1) under krig eller andre ekstraordinære forhold og
- 2) i katastrofetilfælde.

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Ansatte, der forretter tjeneste under de forhold, der er nævnt i stk. 1, nr. 1, ydes løn m.v. efter regler, der fastsættes af forsvarsministeren.

5. I § 9, *stk. 1*, ændres »§ 7« til: »§§ 7 og 8«.

6. I § 9 indsættes efter *stk. 3* som nyt stykke:

»*Stk. 4.* Militært personel, der tidligere har haft ansættelse på Forsvarsministeriets område i mindst 1 år, har under de forhold, der er nævnt i *stk. 1*, pligt til at forrette tjeneste indtil den pågældende når folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension. Tjenesten kan ikke overstige i alt 36 måneder. Pligten gælder dog ikke for tidligere ansatte, som på anden vis er forpligtet til at forrette tjeneste i forsvaret.«

Stk. 4 bliver herefter *stk. 5*.

7. I § 9, *stk. 4*, der bliver *stk. 5*, indsættes efter »Ansatte,«: »herunder tidligere ansatte, jf. *stk. 4*,«.

8. I § 9 indsættes som *stk. 6*:

»*Stk. 6.* Forsvarsministeren kan fastsætte regler om, at personer, der er omfattet af § 9, *stk. 1-4*, og som varetager eller skal varetage samfundsvigtige funktioner uden for forsvaret, fritages for pligten til at forrette tjeneste.«